

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Petru Ursache,

judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Mirca Gheorghe, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Criuleni din 26 noiembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui

Mirca Gheorghe Gheorghe, născut la 07.05.1995, originar și domiciliat în s. Mașcăuți, r-nul Criuleni.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 20.10.2015 - 26.11.2015;

instanța de recurs: 17.12.2015 - 12.01.2016;

instanța de recurs în anulare: 24.02.2016 - 15.06.2016.

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 27 iunie 2014, Mirca Gh. a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă, iar conform prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

2. La 19 octombrie 2015, Biroul de Probațiune Criuleni a înaintat demers Judecătoriei Criuleni, prin care a solicitat anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și trimiterea condamnatului Mirca Gh., pentru a executa pedeapsa neexecutată în închisoare, din motiv că acesta a săvârșit mai multe încălcări în perioada termenului de probă și nu a îndreptățit încrederea acordată de către instanța de judecată.

3. Prin încheierea Judecătoriei Criuleni din 26 noiembrie 2015, a fost admis demersul Biroului de Probațiune Criuleni și anulată condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei închisorii, stabilită prin sentința de condamnare, punînd în executare pedeapsa de 5 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, termenul executării pedepsei urmînd a fi calculat din ziua reținerii acestuia.

4. Împotriva încheierii nominalizate a declarat recurs avocatul Bodean I. în numele condamnatului Mirca Gh., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri cu respingerea demersului Biroului de Probațiune Criuleni ca nefondat, invocând că instanța de fond a făcut o concluzie nejustificată, precum că condamnatul a admis încălcarea sistematică a obligațiilor stabilite, or potrivit materialelor prezentate reiese că Mirca Gh. în perioada executării pedepsei a avut un comportament liniștit și exemplar, a manifestat o atitudine conștiincioasă și responsabilă. Totodată, de către instanță nu a fost reținut faptul că urmărirea penală în cauzele penale pornite în baza art. 179 alin. (2) și 186 alin. (2) lit. b),c),d) Cod penal, a fost încetată în legătură cu împăcarea părților.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2016, a fost respins ca nefondat recursul declarat și menținută fără modificări încheierea contestată.

6. În motivarea deciziei, instanța de recurs a menționat că, instanța de fond corect a constatat existența circumstanțelor care generează necesitatea de a anula condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința lui Mirca Gh. și trimiterea acestuia pentru executarea pedepsei stabilite prin sentința de condamnare, or la 26.07.2014, condamnatul a fost sancționat contravențional în baza art. 69 alin. (1) și art. 78 alin. (2) Cod Contravențional, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 45 unități convenționale.

Mai mult, la 18.02.2015, în privința lui Mirca Gh. a fost pornită urmărirea penală (c/p nr. 2015210076), în baza art. 186 alin. (2). lit. b). c), d) Cod penal, care a fost încetată în legătură cu împăcării părților prin ordonanța procurorului în Procuratura Criuleni, Țicu A., din 27.02.2015, iar prin sentința Judecătorei Criuleni din 21.09.2015, procesul penal pornit în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la fel a fost încetat din motivul împăcării părților.

Instanța de recurs a respins ca nefondat argumentul apărării precum că, sancțiunile contravenționale au fost deja executate, iar dosarele penale au fost încetate din motivul împăcării părților și prin urmare ar lipsi temei de anulare a condamnării, cu suspendarea executării pedepsei, or condamnatul Mirca Gh. a admis încălcarea restricțiilor impuse în baza sentinței de condamnare și a comis fapte ilegale intenționate, deși cunoștea cu certitudine că săvârșirea unei încălcări va duce la anularea condamnării cu suspendarea condiționată a pedepsei închisorii.

7. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate declară recurs în anulare condamnatul Mirca Gh., care, invocând prevederile art. 452 - 454 Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care demersul Biroului de Probațiune Criuleni să fie respins ca nefondat, menționând că instanțele inferioare nu au cercetat obiectiv și

multilateral toate circumstanțele cauzei, concluzionând greșit despre necesitatea admiterii demersului.

Recurentul a mai menționat că, concluzia instanței de fond contravine prevederilor art. 167 alin. (1) lit. a) Cod de executare, potrivit căruia, condamnatul este obligat să respecte prevederile legislației în vigoare după ce a luat cunoștință de ele, în modul prevăzut de prezentul cod.

Astfel, sancționarea contravențională nu poate fi considerată o încălcare a restricțiilor impuse de Biroul de Probațiune Criuleni pe perioada executării pedepsei, or în speță el a fost tras la răspunderea contravențională la 29.07.2014, însă angajamentul față de Biroul de Probațiune Criuleni, privind respectarea obligațiilor stabilite de instanța de judecată și preîntâmpinarea despre consecințele încălcării angajamentului asumat l-a semnat la 04.08.2014.

Prin urmare la adoptarea hotărârilor vizate, i-au fost violate drepturile la un proces echitabil și la un recurs efectiv prescise la art. 6 alin. (1) și art. 13 al CoEDO.

În *cauza Boldea vs. România (hotărârea din 15.02.2007, pct. 28)* Curtea a reamintit că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenție, înglobează, printre altele, dreptul părților la proces de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor. Convenția nevizînd garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (*hotărârea Artico vs. Italia din 13.05.1980*), acest drept nu poate fi considerat efectiv decît dacă aceste observații sînt într-adevăr "ascultate", adică analizate temeinic de către instanța sesizată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică în special, în sarcina "instanței", obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerile de probe ale părților, fără a stabili relevanța (*hotărârea Perez vs. Franța nr. 47.287/99, hotărârea Van der Hurk vs. Olanda din 189.04.1994*).

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, hotărârile judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Colegiul penal reține că, la 27 octombrie 2012 a intrat în vigoare Legea nr. 66, din 05 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, în urma căroră, prevederile expuse în alin. (2) și (3) ale art. 452 Cod de procedură penală, au fost abrogate.

În speță, recursul în anulare a fost depus la 15 februarie 2016, adică după intrarea în vigoare a legii menționate.

Conform art. 3 Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Chestiunea care s-a aflat în examinarea instanțelor inferioare - instanței de fond și de recurs, se referă la una din cele reglementate de art. 469 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală, schimbarea modalității de executare a sentinței.

Potrivit art. 472 Cod de procedură penală, încheierea instanței privind soluționarea chestiunilor referitor la executarea hotărârilor judecătorești poate fi atacată de către persoanele interesate, în termen de 15 zile, cu recurs care se judecă conform prevederilor titl. II cap. IV secț. a 2-a §2 din Partea specială.

Această cale de verificare a legalității hotărârii judecătorești condamnatul Mirca Gh. a exercitat-o.

Potrivit deciziei instanței de recurs, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău la 12 ianuarie 2016, a constatat că soluția instanței de judecată, care a schimbat modalitatea de executare a sentinței în privința lui Mirca Gh. este legală, astfel, că întemeiat, a respins recursul avocatului Bodean I. declarat în numele condamnatului.

Conform art. 466 alin. (2) pct. 6) și alin. (5) Cod de procedură penală, această hotărâre a instanței de recurs devine definitivă și irevocabilă la data când s-a respins recursul, deci la 26 noiembrie 2015.

Prin urmare, după examinarea recursului de către instanța respectivă de recurs, căile de atac a unei hotărâri judecătorești pe o chestiune de executare a pedepsei s-au epuizat și o asemenea hotărâre nu cade sub incidența celor hotărâri judecătorești irevocabile prevăzute de art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală.

Potrivit acestei norme de procedură penală cu recurs în anulare pot fi atacate acele hotărâri judecătorești irevocabile care au trecut căile ordinare de atac prescrise la Capitolul IV Secțiunea 1 și Secțiunea a 2-a a Codului de procedură penală – calea apelului și a recursului ordinar. În cazul când, potrivit legii, o hotărâre judecătorească nu parcurge aceste două căi consecutive de atac această hotărâre deși a devenit irevocabilă, nu are calea de atac a recursului în anulare.

Astfel, cele menționate mai sus confirmă că în ordinea recursului în anulare poate fi atacată hotărârea care a fost verificată pe căile ordinare de atac și a devenit irevocabilă.

În aceste împrejurări, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității recursului în anulare declarat, în speță fiindcă legea nu prevede o atare cale de atac.

9. În conformitate cu prevederile art. 432, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul *Mirca Gheorghe Gheorghe*, împotriva încheierii Judecătoriei Criuleni din 26 noiembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2016, cu privire la anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei prevăzută de art. 90 Cod penal.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 iunie 2016.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti